

Info om restaureringen af KARREBÆK MØLLE

Fortid. Nutid. Fremtid

Bestyrelsen

KARREBÆK MØLLELAUG AF 2016

29.4.2025

OVERBLIK

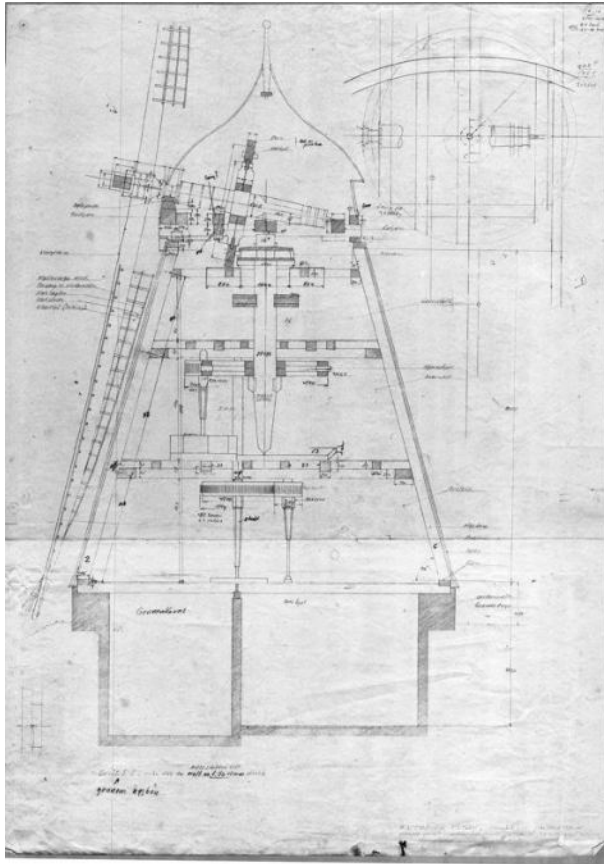
- Tilbageblik – lidt om møllens historie
- Restaureringen – nutidsblik
- Blik på fremtiden – male korn til mel

TILBAGEBLIK - 1

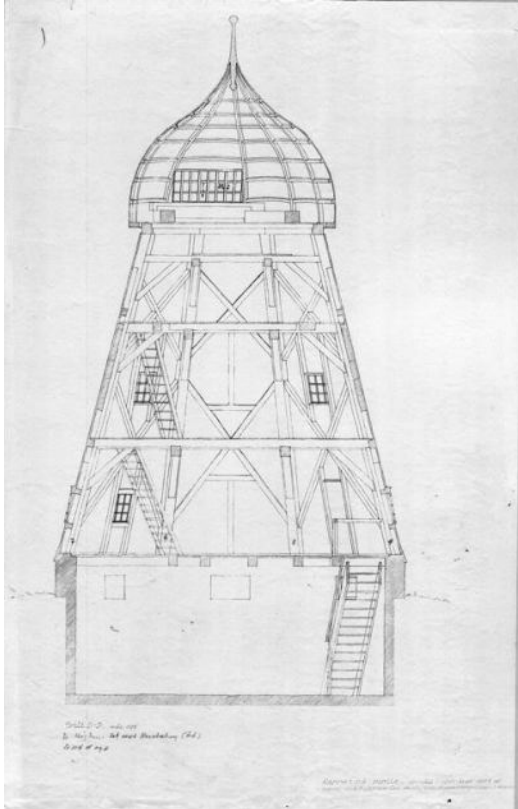
- Karrebæk Mølle bygget i 1858-60 på Humlebjerg af Niels Mortensen.
- I 1870 blev møllen solgt til Ole Andersen.
- Gik fallit med møllen ca. 25 år senere.
- I gamle dage var der butik i vestgavlen på den gamle møllergård, og bageri i længen ind mod kirken.
- I 1895 brænder møllen, men bliver genopført omkring 1896. Derefter var der ikke længere bagerforretning.
- Efter Ole Andersen overtog ægteparret Anton og Marianne Nielsen møllen, som de havde indtil 1907.
- I 1907 købte brugsuddeler Hans Olsen møllen.

TILBAGEBLIK - 2

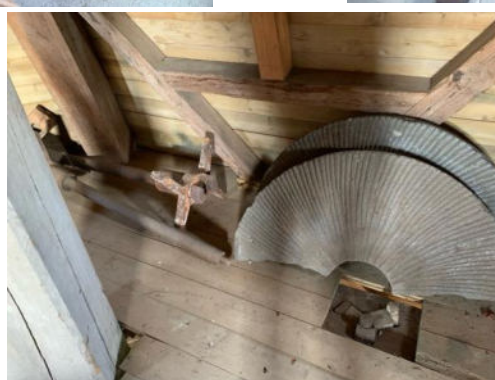
- Omkring 1925 overdrog Hans Olsen møllen/møllergården til sin søn, Alfred Olsen.
- I Alfred Olsens ejertid blev der brugt motorkraft i perioder med stille vejr.
- Møllen malede hvedemel, grovmel og knækkede/valsede gryn samt goder til dyr. Mølle havde 3 kværne i brug.
- Produktionen ophørte i 1942, og møllen blev 22.februar 1945 frasolgt møllergården til "Komiteen til Karrebæk Mølles bevarelse" for 8.000 kr., der var indsamlet af kommunelærer Gregers Schmit (4.000 kr).
- Komiteen var stiftet 18.november 1943 og bestod af 9 medlemmer

TILBAGEBLIK - 3

- I 1950 blev møllergården med jorden solgt til gårdejer Lindegaard. Dennes efterkommere solgte møllergården til Karrebæk Sogneråd, der lod gården nedrive for at skaffe parkeringspladser til Kirken.
- Møllen blev i 1959 fredet og er den eneste fredede mølle i Næstved kommune.
- Komiteen overdrog møllen til Næstved Kommune den 11.marts 1971; møllen var da i dårlig stand.
- I 1979 bliver Nationalmuseet inddraget og i 1983 begyndte en omfattende restaurering.
- I 1990 bliver møllens tilstand vurderet til 5 på en skala fra 1 til 9 (=elendig).
- I 1999 bliver der i møllen installeret en rød lampe, som blinkende sømærke. Se tydeligt inde fra Svingbroen.
- Møllen bliver den 1.juli 2017 overdraget til Karrebæk Møllelaug, som blev stiftet i foråret 2016.

INDBLIK – MØLLENS INDRE

RESTAURERINGEN

- 3 etaper – samlet udgift på godt 7,2 mio. kr. – møllen skal atter male korn til mel.
- 1.etape er udført i 2023 og beløb sig til godt 2,4 mio. kr. som er finansieret ved støtte fra Realdania, Slots- og Kulturstyrelsen og Næstved Kommune.
- 1.etape drejede sig om restaurering af møllehatten og vingerne, og omfattede følgende:

RESTAURERINGEN – 1. ETAPE (1)

- Opsætning/nedtagning samt leje af stillads.
- Nedtagning af spån på hatten.
- Udskiftning krøjbælker.
- Udskiftning/udlusning af saxbjælker.
- Udskiftning af 2 stikbjælker.
- Udbedring af vandskur.
- Udbedring af vinduer ved svans.
- Istandsættelse af pers samt bremsebelægning på hathjul.
- Opsætning af ny svans /krøjbælker samt stivere.

RESTAURERINGEN – ETAPE 1 (2)

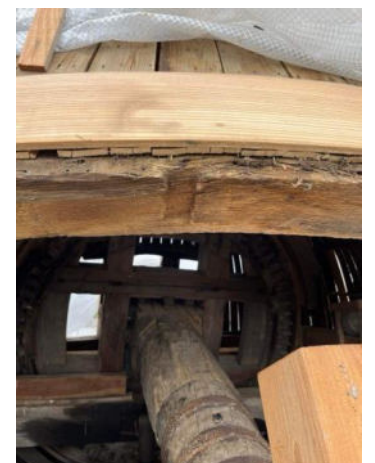
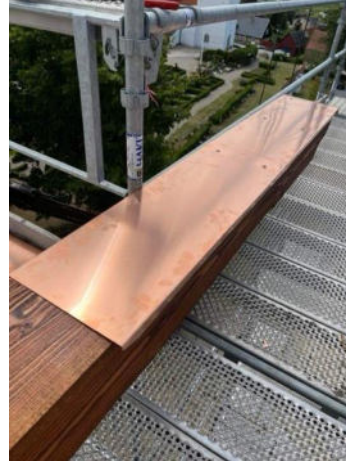
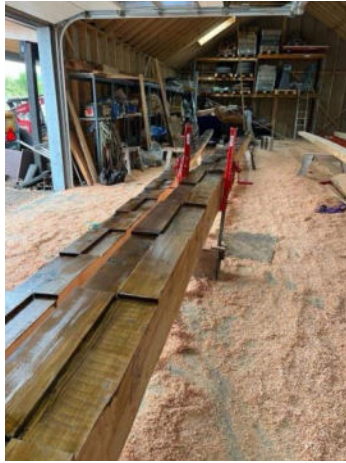

- Nedgravning af krøjepæle.
- Fremstilling krøjespil.
- Inddækninger udføres i kobber.
- Beklædning af hatten med egespån for boret og dyppet i trætjære inden opsætning.
- Efterbehandling med trætjære.
- Inddækning af kongen.
- Fremstilling af 2 komplette kludesejls-vinger.
- Færdig malet

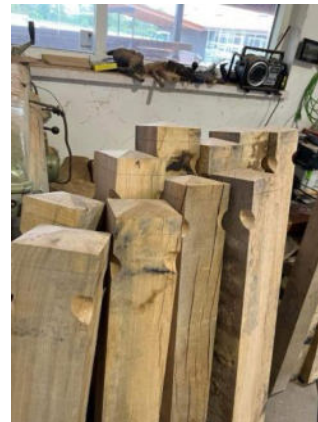
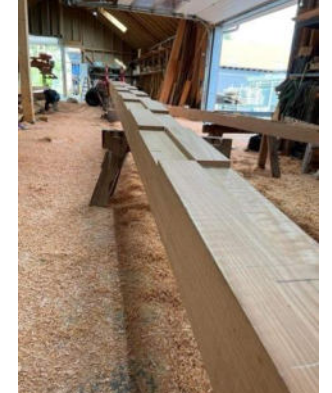
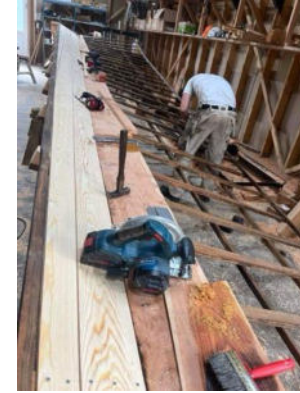
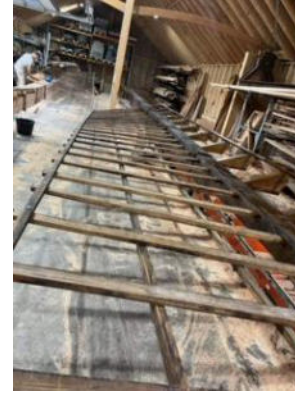
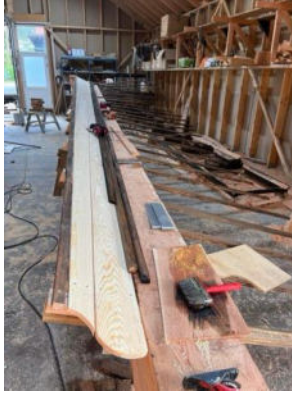
RESTAURERING – ETAPE 1 (3)

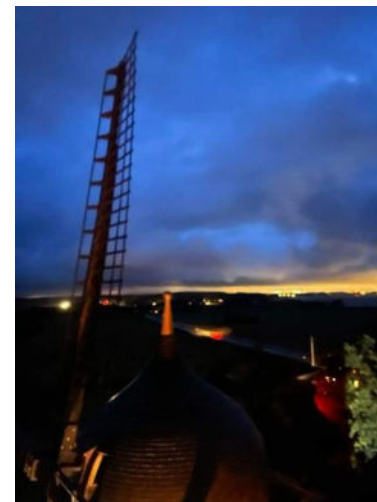
RESTAURERING – ETAPE 1 (4)

RESTAURERING – ETAPE 1 (5)

RESTAURERING – ETAPE 1 (6)

RESTAURERINGEN – ETAPE 2

- Spån og bræddebeklædning (trykimprægneret) aftages og bortskaffes.
- Højben udskiftes delvis hvor der er råd eller tidligere reparation med forkert materiale. Dette udføres i pommersk fyr med skrå tømmer samling med 25 mm bolte og firkant- møtrikker.
- Stykker af bundrem udskiftes helt eller delvis (eg). Deludskiftning udføres med skrå tømmer samling med 25 mm bolte og firkant-møtrikker.
- Manglende kryds og manglende skråstiver genindsættes i pommersk fyr. Tidligere reparationer i gran (fx vinduesstolper på kværnloft) udskiftes med fyr.
- Vinduer og døre istandsættes efter Rådvad-metoden med linoliemaling og -kit, og genopsættes med kobberinddækninger og indskud efter opsømning af ny beklædning med fyrrebrædder (glat/glat med fer og not).
- Nye egespån forbores, dyppes i trætjære med rålinolie, opsømmes og efterbehandles med trætjære tilsat kogt linolie og pigment.

RESTAURERINGEN – ETAPE 3

- Udskiftning af alle gulve, nu med lemme til hejseværk og nødvendige udskæringer til mekanik.
- Enkelte gulvbjælker over kværnloft udskiftes delvis - skråtømmersamling med kiler og 25 mm bolte med firkantmøtrikker.
- En ny kværn fremstilles og opsættes med nye kunst-sten til formaling af mel, mens en af de gamle kværne samles og opstilles til sammenligning.
- Udskiftning/deludskiftning af kamme og stokke i tandhjul og drev (avnbøg). Nye nødder fremstilles og bosset til kværnen istandsættes.
- Sækkehejs opsættes med nyt tovværk.
- Diverse inventar som findes i møllen genopsættes.
- Når møllen er køreklar afholdes et todages kursus i betjening af møllen for laugets medlemmer.

RESTAURERINGEN – LIDT OM TRÆET

- Douglas og lærk – fældet i vinteren 2018-19.
- Plantet i tiden 1875-1881 – Vesterskoven ved Ringsted.
- Egestammer, som bruges i toppen, er op til 300 år gamle. Kommer fra Lolland – Falster.

FREMTIDEN

Male korn til mel
Være ramme for arrangementer
Oplevelsescenter for skoler

Vi har brug for flere som vil give en hånd med
arbejdet – i bestyrelsen og i aktivitetsgrupper

Lille foredragssal
Høstmarked, julemarked